

Krav

Vurdér om der forekommer høreskadende støj og om der er unødig støj i afdelingen

Vær opmærksom på at

- en person må ikke udsættes for en støjbelastning på 85 dB(A) eller impulsstøj på 137 dB(C) eller derover i løbet af en hel arbejdsdag.
- Høreværn skal kun opfattes som en midlertidig løsning, indtil I har fundet en teknisk eller organisatorisk løsning.
- Er belastningen 85 dB(A) eller der er impulsstøj på 137 dB(C) skal de ansatte have adgang til arbejdsmedicinsk høreundersøgelse under en læges ansvar, og er den 80 dB(A) eller impulsstøj på 135 dB(C) skal der være adgang til en høreundersøgelse, hvis APV'en viser der er en risiko.

En støjbelastning på 85 dB(A) svarer til et støjniveau på:

85 dB(A) i	8 timer
88 dB(A) i	4 timer
91 dB(A) i	2 timer
94 dB(A) i	1 time
97 dB(A) i	30 minutter
100 dB(A) i	15 minutter

Gode råd

- Ved tvivl om støjniveauet - få støjen kortlagt og inddel rummet i støjzoner og indfør rotering, så støjbelastningen på den enkelte person ikke overskrider grænsen.

Fordel støjbelastning ved rotering - brug evt. dette [skema](#)

Vær opmærksom på

- Bånd med unødig støj
- Returluft
- Maskiner, som f.eks. hurtighakkere
- Luftdrevne værktøjer
- Pludselige lyde, som medarbejderen ikke selv har kontrol over
- Personlig adfærd (håndtering af paller, kasser, vemagvogne og stålkar)

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Unødig støjbelastning skal undgås, også selv om den ligger under 85 dB(A)
- Arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte anvender høreværn, så snart det bliver vurderet, at støjen kan være skadelig for hørelsen.
- Arbejdsgiveren skal stille høreværn til rådighed for de ansatte, hvor støjen er over 80 dB(A), er skadelig eller stærkt generende.
- Instruktionsforpligtelse om risici og værnemidler
- Arbejdsgiveren skal afmærke de områder, hvor der aktuelt er krav om brug af høreværn, med et påbudsskilt med høreværnssymbolet

Yderligere tiltag

- Indkøb af støjsvage maskiner og redskaber
- Støjdæmpning af maskiner og redskaber.
- Brug f.eks. plastkar i stedet for stålkar.
- Forbedring af lokalernes lydforhold
- Organisering af aktiviteterne

Relevante links

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj, nr 63 af 6. februar 2006. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning om støj, At-vejledning D.6.1-5, juli 2007. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning om akustik i arbejdsrum, At-vejledning A.1.16, december 2008. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning om måling af støj på arbejdspladsen, At-vejledning, D.7.4, april 2010. Klik [her](#).

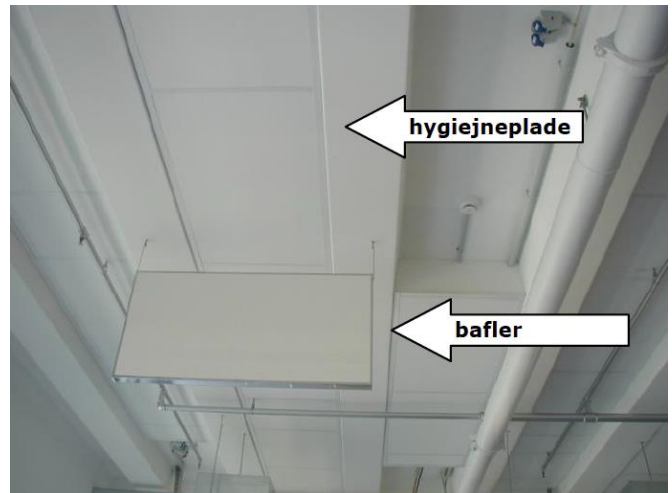
Vejledning om indkøb af støjsvage maskiner, BFA-I (Industriens Branchearbejdsmiljøråd). Klik [her](#)

Krav

Vurdér om akustikken i arbejdslokalerne er tilfredsstillende. Hvis der er kraftig eller generende støj, skal en del af rummets overflader normalt være beklædt med lydabsorberende materiale.

Vær opmærksom på, at:

- Akustikken er bestemt af rummets overlader og inventar, og ikke af hvor meget støj, der er i lokalet.
- Der skal altid være akustik-plader på en del af vægge eller lofter, når der er kraftig eller generende støj.
- Dårlig akustik medfører, at det runger, er vanskeligt at tale sammen og at det generelle lydniveau stiger.
- Dårlig akustik er specielt generende for personer med – selv et mindre – hørehandicap.
- God akustik er en forudsætning for, at støjskærme virker effektivt.

Eksempel på akustik løsning med nedhængte akustik-hygiejneplader og suppleret med hygiejne-bafler.

Gode råd

- Tag hensyn til støjen - tidligt i processen - når der skal bygges nyt eller ombygges. Stil præcise krav til akustikken. Det giver størst dæmpning for pengene. Se I-BAR vejledningen om Akustik.
- Anvend de såkaldte hygiejneabsorbenter, der er specielt udviklet til fødevareindustrien.
- Grader hygiejnekravene, så de materialer, der opfylder de strengeste hygiejnekrav, kun anvendes der, hvor det er nødvendigt.
- Kontakt veterinærmyndighederne før der opsættes lydabsorberende materialer.
- Lydbafler, der hænger ned fra loftet, er en nødløsning. De er vanskelige at renholde og virker dårligt ved lave frekvenser.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Akustikken i arbejdsrum skal være tilfredsstillende. Der findes præcise regler, således at støjkyndige kan vurdere, om akustikken er tilfredsstillende.
- Mindre rum vurderes ud fra målinger og store rum ud fra beregninger.
- I produktionslokaler skal de absorberende flader normalt dække en væsentlig del af loftarealet, men kravet kan ofte opfyldes, selv om hele loftarealet ikke er dækket.
- I lokaler med en lofthøjde over 5-6m bør mindst 15-20% af de absorberende flader anbringes lavt.
- I flerpersonkontorer skal der være mere absorption end i produktionslokaler.

Relevante links

Støj og Fødevareindustri - akustik. Klik [her](#).

Støj og Fødevareindustri – støj. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning: Støj – D. 6.1, juni 2007. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning: Akustik i arbejdsrum – A.1.16. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning: Måling af støj på arbejdspladsen – D.7.4, marts 2003. Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- arbejdspladsen er rummelig.
Det vil sige, at der skal være plads til, at nødvendigt inventar, udstyr og materialer kan anbringes så alle arbejdsfunktioner kan udføres med forsvarlige arbejdsstillinger og arbejdsbevægelser.

Gode råd

- Vurder samtlige arbejdspladser i forhold til, om de lever op til kravene om rummelighed.
 - især hårdt fysisk arbejde og arbejde med træk og skub
 - især ved arbejde på platform eller ved niveau forskelle
- Der bør ikke være under 110 cm plads bag forkanten af arbejdsbord, bånd eller lignende.
- Vær opmærksom på at dårlige pladsforhold ikke giver mulighed for at bruge kroppen rigtigt og øger risikoen for skæve belastninger og ulykker.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Arbejdsrummet skal have en tilstrækkelig størrelse, til at arbejdet kan foregå sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- Rumhøjde, gulvareal og luftrum skal være afpasset arbejdets art, de tekniske hjælpemidler og inventaret samt det antal personer, der normalt arbejder eller færdes i arbejdsrummet.

Yderligere tiltag

- Brug arbejdstilsynets vejledninger og meddelelser da kravene på området er meget konkrete.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om arbejdsrum på faste arbejdssteder, At-vejledning A.1.11, juni 2007. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning om Arbejdspladsens indretning og inventar, At-vejledning A.1.15, november 2008. Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- maskinerne er afskærmet og sikret mod tilskadekomst. Også ved rengøring.
- maskinerne har nødstop og det virker.
- der er danske betjeningstekster på maskinerne.
- sammenbyggede maskiner er risikovurderet og CE-mærket.
- brugsanvisninger forefindes på dansk og evt. operatørens nationalitetssprog.

Et CE-mærke er desværre ingen garanti for, at maskinen er sikker og opfylder reglerne, idet det er fabrikanten selv, der sætter CE mærket på.

Gode råd

- Alle maskiner skal risikovurderes for at finde ud af, om der er risiko for at komme til skade. Også selv om de er CE-mærkede.
- En risikovurdering skal også laves, når en maskine ændres eller ombygges bare en lille smule.
- Brug et tjekskema når risikovurderingen gennemføres og tag medarbejderne med på råd.
- Når medarbejderen har læst og forstået brugsanvisningen for en maskine, er det en god ide at få ham til at skrive under på, at han har forstået og vil overholde brugsanvisningen.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Rådgivningspåbud gives ved tekniske hjælpemidler, hvor der er foretaget ændring af de sikkerhedsmæssige dele af konstruktion eller styring, eller sikkerhedsforanstaltninger er sat ud af kraft, medmindre disse umiddelbart kan reetableres.
- Alle former for maskiner og maskinanlæg vurderes.
F.eks.: motorer, pumper, ventilatorer, kompressorer, værktøjsmaskiner, produktionsmaskiner, motorredskaber og sammenstilling af maskiner til maskinanlæg, produktionslinjer mv.

Yderligere tiltag

- Som supplement til den obligatoriske brugsanvisning laver mange virksomheder funktions- og operatørbrugsanvisninger for de enkelte maskiner.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om maskiner og maskinanlæg, At-vejledning B.1.3, maj 2004. Klik [her](#).
Vejledning om CE mærkede maskiner, BFA-I (Industriens Branchearbejdsmiljøråd). Klik [her](#)

Krav

Vurdér om:

- der er tilstrækkelig adgang af dagslys i arbejdsrum. Der skal være mulighed for udsyn fra arbejdsrummet.
- den kunstige belysning er hensigtsmæssig, med hensyn til:
 - lysfordeling, lysstyrke, lyskvalitet og placering
- om belysningen på udendørs arbejdssteder sikrer, at arbejde og færdsel kan foregå forsvarligt.

Gode råd

- En velfungerende arbejdsbelysning er ofte en kombination af:
 - Almen belysning – en jævn oplysning af rummet, orienteringslys, grundbelysning.
 - Særbelysning til opgaver der kræver ekstra styrke, placering og farveegenskaber.
- Lys måles i lux. De fleste typer arbejde kræver 200 eller 500 lux, mens der kræves 1.000 eller 1.500 lux ved mere lyskrævende arbejdsopgaver.
- Lyskilder afgiver mindre lys med tiden. Nedslidte lysstofrør har en tilbøjelighed til at flimre, hvilket er generende.
- Armaturer giver mindre lys, når de bliver snavsede. Rengør og vedligehold regelmæssigt.
- Blanke overflader reflekterer lyset og kan være årsag til blænding.
- Der kan være brug for at tilpasse lyset til medarbejdere med et eventuelt svækket og dårligt syn. For eksempel har en medarbejder på 60 år brug for væsentlig mere lys end en 20-årig.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Den kunstige belysning skal være afpasset efter arbejdets art og arbejdsrummets farver, den må ikke give blænding, eller generende reflekser.
- Hvis det kan være forbundet med en særlig fare, i tilfælde hvor belysningen svigter, skal der være indrettet en forsvarlig nødbelysning, der sikrer den nødvendige orientering.

Yderligere tiltag

Tænk på energiforbruget.

Oftentimes kan forbruget af lys reduceres, uden at det forringer lyskvaliteten. Der er med andre ord mulighed for en besparelse og miljøgevinst.

I kan for eksempel starte med at reducere det kunstige lys i den lysrige forårs- og sommerperiode, eller I kan sætte en sensor på det kunstige lys, så det automatisk tilpasser sig mængden af dagslys.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om arbejdsrum på faste arbejdssteder, At-vejledning A.1.11, juni 2007. Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning om kunstig belysning, At-vejledning A.1.5-1, februar 2002. Klik [her](#).

Dansk Standard 700:2005, Retningslinjer for kunstig belysning i arbejdslokaler.

Arbejdstilsynets vejledning om flugtveje og sikkerhedsbelysning (nødbelysning) på faste arbejdssteder, At-vejledning A.1.10, december 2003. Klik [her](#).

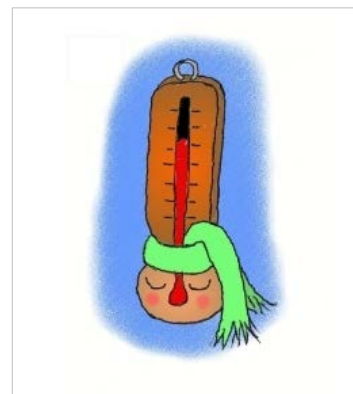
Dansk standard DS/EN 1838 Belysning. Nødbelysning.

Krav

Arbejdstilsynet accepterer, at temperaturen nedsættes til den højeste temperatur, der er tilladt af Fødevarestyrelsen

Vurdér om:

- den rette arbejdsbeklædning er valgt
- om der forekommer træk fra porte samt døre eller lignende
- der forekommer kuldenedfald fra køleposer
- der er arbejdsrum med stærk, varmende belysning eller solindfald

Gode råd

- En god arbejdsbeklædning starter med det inderste lag - svedtransporterede undertøj anbefales.
- Vær opmærksom på skiftende arbejdspladser med forskellige temperaturer.
- Installer f.eks. lynporte eller automatisk døre for at forbygge træk
- Vær opmærksom på arbejdsrum med stærkt kølende maskiner/installationer samt arbejde med kolde eller varme emner.
- Køleposer kan fremstilles med tæt vævning i de områder, hvor personer opholder sig nedenunder.
- Fugt og kulde er en dårlig kombination. Høj luftfugtighed øger afkølingen betydelig.

Yderligere tiltag

- Opvarmning af truckens førerkabine.
- Temperer overtræksbeklædning i varmeskab til personer, der skal ind i kølerum.

Temperaturområde		5 C		8 C		12 C	
		Lavt	Højt	Lavt	Højt	Lavt	Højt
Inderbeklædning: Højhalset, langærmet trøje Lange benklæder	Udleveres: 2 stk. 2 stk.	X	X	X	X		
Mellembeklædning: Vatteret termo- eller fiberjakke/vest Vatteret termo- eller fiberbenklæder	1 stk. 1 stk.	X	X	X			
Fodbeklædning: Termosokker Isolerede støvler Snøresko, træsko m. bøjelig sål eller gummistøvler	2 par 1 par 1 par	X X	X X			X ¹	X ¹
Håndbeklædning: Yderhandsker Inderhandske	- -	(X) ² (X) ²	(X) ² (X) ²				

Ved »Lavt aktivitetsniveau« forstås: Siddende eller stillestående let arbejde.

1) Fodtøj efter gældende lokale aftaler.

2) Anvendelse af handsker og valg af type og antal udleveret par afhænger af temperatur, arbejdets art og de veterinære bestemmelser.

Fra overenskomst mellem DI og NNf for slagteområdet (kap VI arbejdstøj § 27)

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om temperatur i arbejdsrum på faste arbejdssteder, At-vejledning A.1.12, marts 2005.

Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- Der er vibrationer i arbejdsmiljøet:
 - Hånd/arm vibrationer forekommer f.eks. ved vibrerende håndværktøj
 - helkropsvibrationer forekommer blandt andet, når operatørpladsen er en del af en større vibrerende maskine – herunder køretøjer som f.eks. trucks mv.

Gode råd

- Vær især opmærksom på vand- eller luftdrevne værktøjer, som f.eks. spidsrygsav eller afhudeknive.
- Når der bruges maskindrevne roterende eller slående håndværktøjer bliver operatøren udsat for hånd/arm vibrationer. De fleste værktøjer er dog i dag vibrationsdæmpet til under den kritiske grænse – tjek brugsanvisningen.
- Ved snurren i fingrene eller kolde fingre efter brug af håndværktøj, samt i de tilfælde hvor der i brugsanvisningen er angivet et vibrationstal over vejledningens grænseværdi, bør der foretages dels en måling af vibrationsbelastningen dels en helbredsundersøgelse.
- Helkropsvibrationer opstår typisk ved kørsel på ujævnt underlag med hårde hjul. Ved lændesmerter og lignende bør der foretages dels en måling af vibrationsbelastningen dels en helbredsundersøgelse.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Arbejdstilsynets vejledninger nr. D.6.2 og D.6.7 opstiller aktionsværdier og grænseværdier for henholdsvis hånd-arm og helkropsvibrationer.

Yderligere tiltag

Vibrationsbelastninger kan f.eks. reduceres ved at:

- Køretøjer forsynes med luftgummihjul eller tilsvarende.
- Håndværktøj forsynes med vibrationsdæpende håndtag – eller udskiftes til nyt.
- Arbejdsplatforme ved vibrerende maskiner friholdes fra maskinen med en selvstændig understøtning.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om hånd-arm vibrationer. At-vejledning D.6.2-3, april 2006 Klik [her](#).

Arbejdstilsynets vejledning om Helkropsvibrationer. At-vejledning D.6.7, april 2006 Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

Der er gener fra temperatur, træk, ventilation, støv og mikroorganismer, CO₂, luftfugtighed, statisk elektricitet, belysning og lyd.

- Bygningskonstruktioner og materialer giver forsvarlig isolering mod fugt, varme og kulde samt tilfredsstillende lyd, klima og lysforhold.
- Bygningsmaterialer afgiver dampe eller støv.

Et indeklimatemærket produkt har gennemgået en omfattende prøvning og har dokumentation for afgivelsen af kemiske stoffer til luften. For yderligere information klik [her](#)

Gode råd

- For at opnå et behageligt og sundt indeklima er det nødvendigt, at den forurenede luft udskiftes med frisk luft. Der skal derfor være et luftskifte, som sikrer en tilfredsstillende luftkvalitet.
- Indeklimagener er ofte et problemområde i kontormiljøet. Følgende gode råd kan benyttes ved kontorer
 - Hav en temperatur på ca. 20 – 22 °C.
 - Ryd op.
 - Hav en fornuftig rengøringsstandard.
 - Luft jævnlige ud.
 - Brug solafskærmning ved solindfald. Vælg primært udvendige løsninger.
 - Sørg for godt lys, der ikke blænder.
 - Dæmp støjen.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Rådgivningspåbud gives hvis der er problemer med luftkvaliteten, og området er større end 300 m² eller 4 arbejdsrum, uanset om der er tale om mekanisk ventilationsanlæg, anlæg med automatisk styrede vinduer/ventiler eller med døre og vinduer, der åbnes manuelt.
- Desuden kan der gives rådgivningspåbud i mindre lokaler, hvis rummene er udsat for en meget stor belastning, fx fra kontormaskiner eller mange mennesker, og luftkvaliteten er dårlig.

Yderligere tiltag

- Det er vigtigt at tage hensyn til indeklimaet allerede under projekteringen/planlægningen af ny- og ombygninger.
- Et godt indeklima fordrer bedre effektivitet.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om indeklima. At-vejledning A.1.2-1, januar 2008. Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- der er kemikalier der skader huden, f.eks. rengøringsmidler, skæreolier, syrer eller organiske opløsningsmidler
- der er arbejde hvor medarbejderne ofte har hænderne i vand
- der arbejdes med handsker
- der arbejdes med gummihandsker uden bomuldshandske under
- om der stilles creme med højt indhold af petrolatum (hvid vaseline) til rådighed. Jo højere indhold af petrolatum, jo bedre
- der er slitage på hænderne, f.eks. fra foldning af kartoner

Gode råd

- Vær opmærksom på at eksem kan skyldes enten allergi eller irritation – som oftest er det irritation – f.eks. at hænderne er våde eller sæben ikke skylles ordentligt af eller at hænderne ikke tørres efter håndvask. Det kan også være et vådt ærme eller fugt i handskerne.
- Beskyt hænder mod vådt arbejde og kemikalier. Brug handsker.
- Brug en bomuldshandske under handsken.
- Hold huden hel - beskyt med creme før - under og efter arbejde
- Hvis I laver APV om sommeren undervurderer I måske hudproblemet, det er nemlig størst om vinteren

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Arbejdsgiveren skal stille handsker til rådighed.

Forebyg problemet

- Læg arbejdet og rutinerne an så det bliver nemt og realistisk at følge de gode råd. F.eks. creme i pauserne. Hudproblemer kan oftest forebygges med god praksis
- Lav en hudpolitik, så I kan gribe ind, før problemet er blevet for stort. Ødelagt hud tager meget lang tid at hele og kan føre til ophør af arbejdet.

Relevante links

Undgå hudproblemer ved vådt arbejde, Arbejds miljøinstituttet. Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- der er unge under 18 år i sikkerhedsgruppens område
- Hvis ja vær som minimum bekendt med bilag til bekendtgørelse om unges arbejde, hvor der er oplyst særlige krav og begrænsninger

Gode råd

- Udarbejd en liste over hvad den unge skal instrueres i
- Lav med jævne mellemrum en opfølgning/kontrol af at instruktionen følges
- Da det oftest er unge, der kommer ud for ulykker, er det godt med intensiv træning i ulykkesforebyggelse
- Gode arbejdsstillinger og – teknik skal indøves fra starten, brug derfor altid god tid til gennemgå, hvordan den unge skal arbejde

Arbejdstilsynets regler og praksis

Følgende gælder for unge 15-17-årige, som ikke længere er omfattet af undervisningspligten:

- De risici, de unge kan komme ud for, skal beskrives særskilt i virksomhedens arbejdspladsvurdering
- Unge skal have grundig oplæring og instruktion
- Unge skal være fortrolige med eventuelle brugsanvisninger om arbejde med stoffer og materialer samt tekniske hjælpemidler
- Arbejdet skal udføres under effektivt tilsyn af en person, der er fyldt 18 år og har fornøden indsigt i arbejdets art. Tilsynet skal tilpasses arbejdets art
- Unge må ikke beskæftiges med industriel slagtning af dyr
- Arbejdstiden må ikke overstige 8 timer pr dag eller 40 timer pr uge
- Unge må ikke udsættes for fysiske belastninger, der på kort eller langt sigt er skadelige for deres sundhed eller udvikling
- Ved løft må vægten normalt ikke overstige 12 kg - under optimale vilkår kan enkelt løft være op til 25 kg
- Unge bør ikke udføre manuelt træk og skub, hvis lasten overstiger ca. 250 kg
- I bilag 1 til bekendtgørelsen er anført tekniske hjælpemidler, anlæg og arbejdsprocesser, som anses for så farlige, at unge ikke må arbejde med dem

Relevante links

Bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni. Klik [her](#).

Bekendtgørelsen om unges arbejde, Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005. Klik [her](#).

Ikke undervisningspligtige unges arbejde, At's vejledning E.0.2. Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- der er retningslinjer for, at nyansatte bliver oplært og instrueret i udførelsen af arbejdet og generel sikkerhed på virksomheden
- retningslinjerne bliver fulgt
- der er retningslinjer for hvordan der føres tilsyn med at de nyansatte ikke påtager sig mere end de er i stand til

Gode råd

- Lav en liste over de emner de nyansatte skal instrueres i. Inspiration til listens indhold:
 - Generelle sikkerhedspåbud og afdelingens sikkerhedspåbud
 - Generelle sikkerhedsregler og afdelingsbestemte sikkerhedsregler
 - Adfærd i afdelingen
 - Sikkerhedsudstyr
 - Arbejdsbeskrivelser
 - Funktionsbeskrivelser
 - Operatørbrugsanvisninger
 - Specielle forhold f.eks. arbejdsstillinger og tunge løft
 - Brug af maskiner
 - Retningslinjer for alarmering ved ulykker
- Sørg for grundig oplæring ved sidemand eller instruktør og aftal hvordan I følger op.
- Sørg for at de ansvarlige for instruktion og tilsyn kender deres opgave og ved, hvad der forventes af dem.
- Gode arbejdsstillinger og – teknik skal indøves fra starten, brug derfor altid god tid til at gennemgå, hvordan den nyansatte skal arbejde ved pågældende arbejdsfunktioner.
- Sørg for intensiv træning i ulykkesforebyggelse. Det er oftest nyansatte, der kommer ud for ulykker.
- Hav en procedure for hvordan I løbende holder tilsyn med at der arbejdes jf instruktion

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Den ansatte skal gøres bekendt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med arbejdet.
- Den ansatte skal modtage nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde.
- Alvorlig ulykke vil altid medføre besøg fra Arbejdstilsynet. Undersøgelsen drejer sig blandt andet om, hvor godt den ansatte er instrueret.

Yderligere tiltag

- Hvis der skal arbejdes fysisk hårdt, er det en god ide at vurdere den enkeltes forudsætninger, således der kan lægges en plan for hvor hurtigt den nyansatte kan optrappe.

Relevante links

Bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004. Klik [her](http://www.bevarmigvel.com).
www.bevarmigvel.com

Krav

- Når I bliver bekendt med, at en kollega er gravid eller ammer, skal APV'en indeholde en vurdering af, om arbejdsfunktionerne indebærer påvirkninger, der kan indebære fare for graviditeten eller amningen.
- Vær især opmærksom på begrænsning af langvarigt stående/gående arbejde, stød og slag, helkropsvibrationer, kraftig støjbelastning, ekstrem varme og arbejde med stoffer og materialer.
- Se mere i AT vejledningen og i bilag 2 til bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Gode råd

- Det er en god ide at udarbejde en graviditetspolitik, som sætter rammerne for f.eks. aflastning, omplacering og dialog mellem den gravide, lederen og arbejdsmiljørepræsentanten.

Arbejdstilsynets regler og praksis

Hvis arbejdsgiveren vurderer, at en risiko vil få negativ indvirkning på graviditeten eller amningen, skal han/hun foretage sig følgende i prioriteret rækkefølge over for den gravide eller ammende:

Sørge for tekniske foranstaltninger eller ændret indretning af arbejdsstedet eller hvis det ikke er tilstrækkeligt eller muligt

Ændre i planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet, eller hvis det ikke er tilstrækkeligt eller muligt

Overføre den gravide eller ammende til andre opgaver, eller hvis det ikke er tilstrækkeligt eller muligt

Beslutte, at den gravide eller ammende ikke må beskæftige sig med det pågældende arbejde

Yderligere tiltag

- Er der behov for sygemelding, er mulighederne for deltidssygemelding vigtig at være opmærksom på.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om gravides og ammendes arbejdsmiljø, At-vejledning A1.8-5, februar 2002. Klik [her](#).

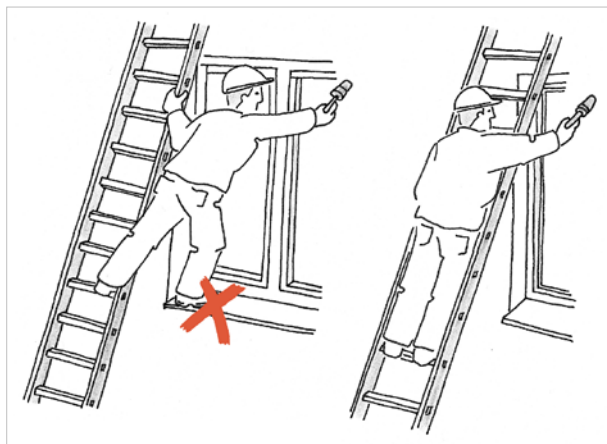
Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdets udførelse nr. 559 af 17. juni 2004. Klik [her](#).

Pjece" gravid med job". Klik [her](#)

Krav

Vurdér om:

- stigen har gennemgået et årligt eftersyn.
- det årlige eftersyn er dokumenteret.
- stigen er forsynet med brugsanvisning der fortæller om tilladt belastning mm.
- proceduren samt adfærden for brug af stige overholdes (se gode råd og yderligere tiltag)

Gode råd

- Sæt aldrig en stige op hurtigt. Vurder altid først om sikkerheden er i orden.
- Løse stiger må kun benyttes til arbejde af kortere varighed (bør ikke overstige 30 min.).
- Der skal benyttes egnet fodtøj når der arbejdes fra stige
- Den ansatte må ikke komme nærmere på stogens top end stående på det tredjeøverste stige trin
- Der skal være en fodmand ved brug, hvis stigen er over 5 m lang og ikke er fastgjort.
- Stiger mærket med DS/INSTA 650 eller EN131 bør foretrækkes
- Nye stiger skal være mærket EN 131 "Professionel"

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Stiger skal undersøges grundigt efter leverandørens anvisning af en sagkyndig person. Det skal normalt ske mindst en gang om året. Undersøgelsen skal omfatte stigerne og alt tilbehør. Der bør føres registre over undersøgelserne med angivelse af deres resultater.
- Transportable stiger skal indrettes på en måde, som sikrer, at de kan bruges, indstilles og vedligeholdes, uden at brugeren eller andre udsættes for fare.
- Det skal i øvrigt ved passende eftersyn og vedligeholdelse sikres, at stiger holdes i forsvarlig stand.

Yderligere tiltag

- Risikoen for ulykker på stige skyldes ofte:

- opstilling på glat eller blødt underlag

-opstilling med forkert hældning

- at der udføres opgaver fra stiger, som bør udføres fra stillads, lift eller anden arbejdsplatform.

Vurdér derfor altid, om en stige er det rigtige at bruge til udførelsen af arbejdet.

Relevante links

Arbejdstilsynets vejledning om brug af transportable stiger, At-vejledning B.3.1.1.-3, juli 2005. Klik [her](#).

Krav

Vurdér om:

- der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af redskaberne.
- der foretages hovedeftersyn af leverandøren eller anden sagkyndig minimum årligt eller hyppigere jævnfør leverandørens angivelser. Eftersyn skal være dokumenteret.
- redskaberne **om nødvendigt** har nødstop.
- operatøren har den nødvendige uddannelse, kran, truck etc.

Gode råd

- Markere synligt på redskabet hvornår, og af hvem det er blevet efterset.
- Aftal eventuelt at teknisk afdeling går med på sikkerhedsrundgange i forhold til maskinsikkerhed.
- Reparation og alt eftersyn skal foregå, mens redskabet er ude af normal drift, og det må først foretages efter, at alle farlige bevægelser er bragt til stilstand og når det er sikret, at utilsigtet eller uventet igangsætning er forhindret, fx ved aflåselig hovedafbryder.

Arbejdstilsynets regler og praksis

- Opstilling, eftersyn og vedligeholdelse af hejse-, løfte- og transportredskaber skal ske i overensstemmelse med Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler.
- Bekendtgørelse nr. 612 af 25. juni 2008 med senere ændringer om indretning af tekniske hjælpemidler
- Bekendtgørelse om indretning af maskiner. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 693 af 10. juni 2013

Hejse-, løfte- og transportredskaber er f.eks. kraner, taljer, spil, gaffeltruck, stabletruck, løftevogne, personløftere, transportører, rullebaner

Yderligere tiltag

Ulykker i forbindelse med manglende vedligehold eller eftersyn af redskaber er ofte ganske alvorlige.

Bed de medarbejdere der arbejder med redskaberne, om at være opmærksomme på, at eftersyn og vedligeholdelse bliver overholdt.

Relevante links

Arbejdstilsynets anvisning om opstilling, eftersyn og vedligeholdelse af hejse-, løfte- og transportredskaber, At-anvisning nr. 2.3.0.2, maj 1996. Klik [her](#).

Bekendtgørelse nr. 612 af 25. juni 2008 med senere ændringer om indretning af tekniske hjælpemidler. Klik [her](#).

Bekendtgørelse om indretning af maskiner. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 693 af 10. juni 2013. Klik [her](#).